Lietas arhīva Nr. C-2339-21/15
ECLI:LV:RPPT:2021:0518.C68492320.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīga, 2021.gada 18.maijā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese A.Freimane
ar sekretāri: M.Mālnieci
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu MAS „PNB banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] MAS „PNB banka" (turpmāk tekstā arī prasītājs) ir cēlusi tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk tekstā arī atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757., 1759.panta 1.punktu, 1762.panta 1.punktu, 1764., 1765.panta pirmo daļu, 1811., 1934., 1943. un 1946.pantu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 13.decembrī starp AS „Norvik banka" (pēc nosaukuma maiņas AS „PNB banka) kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju tika noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr.PTK-015948, ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums 5000 LVL jeb 7114,36 EUR apmērā ar atmaksas termiņu līdz 2011.gada 25.decembrim.

[1.2] Ņemot vērā, ka atbildētājs savas uzņemtās saistības nepildīja un prasītājs 2011.gada 16.novembrī vienpusēji atkāpās no noslēgtā līguma, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja:

1) neatmaksātā aizdevuma pamatsummu 5689,44 EUR;

2) līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu 2023,72 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2009.gada 25.marta līdz 2011.gada 16.novembrim;

3) likumiskos nokavējuma procentus 3134,56 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 17.novembra līdz 2020.gada 1.decembrim;

4) līgumsodu 568,94 EUR.

[2] Atbildētājs nav iesniedzis rakstveida paskaidrojumus par tiesā celto prasību.

[3] Uz tiesas sēdi MAS „PNB banka" pārstāvis neieradās. No prasītāja pārstāvja tiesā saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez neieradušā prasītāja, ko tiesa atzina par iespējamu.

Atbildētājs uz tiesas sēdi neieradās, par neierašanās iemesliem tiesu nav informējis. Ņemot vērā, ka tiesas pavēste atbildētājam tika nosūtīta uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi un atbildētājs tiesai nav ziņojis par attaisnojošiem iemesliem, kuru dēļ nav ieradies uz tiesas sēdi, tiesa atzina, ka lieta ir izskatāma bez neieradušā atbildētāja, jo nepastāv Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktie apstākļi lietas izskatīšanas atlikšanai.

Motīvu daļa

[4] Iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji sekojošu motīvu dēļ.

[4.1] No lietas materiāliem redzams, ka 2007.gada 13.decembrī starp prasītāju kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju tika noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr.PTK-015948, ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums 5000 LVL jeb 7114,36 EUR apmērā ar atmaksas termiņu līdz 2011.gada 25.decembrim. Lietas materiāliem pievienotais konta izraksts apliecina aizdevuma izmaksu atbildētājam.

Civillikuma 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Noslēgtā līguma 10.2.1.punktā līgumslēdzēji pielīga, ka aizdevējs ir tiesīgs pirms termiņa vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt tūlītēju parāda samaksu no aizņēmēja, ja aizņēmējs nav izpildījis savu pienākumu atmaksāt saņemto aizdevumu un procentus.

Lietas izskatīšanas laikā atbildētājs nav apstrīdējis noslēgtā Patēriņa kredīta līguma tiesiskumu, kā arī nav iesniedzis pierādījumus tam, ka savas saistības atbilstoši pielīgtajam līgumam ir izpildījis. Ņemot vērā minēto, tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētājs ir pieļāvis saistību izpildes kavējumu, un prasītājs pamatoti, izmantojot līguma 10.2.1.punktā pielīgtās tiesības, 2011.gada 16.novembrī ir vienpusēji atkāpies no noslēgtā līguma.

[4.2] Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Civillikuma 1838.pants nosaka, ka pierādījumi, ka samaksa ir veikta, ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo. Ņemot vērā, ka atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus savu saistību pilnīgai izpildei, kā arī tiesvedības laikā nav apstrīdējis prasītāja norādīto neatmaksātā aizdevuma pamatsummas apmēru 5689,44 EUR, tiesa atzīst, ka prasība šajā daļā ir atzīstama par pamatotu un apmierināmu un no atbildētāja ir piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 5689,44 EUR.

[4.3] Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Ar noslēgto līgumu par aizdevuma izmantošanu atbildētājs pielīga maksāt līgumiskos procentus 22% gadā saskaņā ar kredīta līgumā pielīgto aizdevuma pamatsummas un procentu apmaksas grafiku.

Ņemot vērā, ka atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus tam, ka līgumā pielīgtās saistības veikt līgumisko procentu samaksu laika periodā no 2009.gada 25.marta līdz 2011.gada 16.novembrim ir izpildījis, tiesa atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenami līgumiskie procenti 2023,72 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2009.gada 25.marta līdz 2011.gada 16.novembrim.

[4.4.] Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Par maksājumu termiņu kavējumu saskaņā ar noslēgtā līguma 8.1.punktu atbildētājs pielīga maksāt līgumsodu no likmes 0,3% no nokavētā maksājuma par katru nokavēto dienu.

Ievērojot atbildētāja pielīgtās saistības un pieļauto saistības izpildes nokavējumu, tiesa atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenams līgumsods 568,94 EUR, kas, ievērojot Civillikuma 1716.panta trešās daļas regulējumu, nepārsniedz 10 procentus no pamatparāda summas.

[4.5] Civillikuma 1759.panta 1.punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā (Civillikuma 1765.pants).

Judikatūrā - Augstākās tiesas 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644 norādīts, ka gadījumos, kad kreditors paziņo par vienpusēju atkāpšanos no noslēgtā līguma, līgums atzīstams par izbeigtu un vairs nepastāv līgumisks (juridisks) pamats piemērot bijušā līguma noteikumus par līgumiskajiem procentiem un līgumsodu, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās.

Tā kā prasītājs 2011.gada 16.novembrī vienpusēji atkāpās no noslēgtā Patēriņa kredīta līguma, secināms, ka prasītājam no 2011.gada 17.novembra vairs nebija tiesiska pamata aprēķināt līgumiskos procentus. Vienlaikus tā kā Civillikuma 1756. un 1759.pants neparedz kapitāla lietošanu bez atlīdzības, un nosaka, ka par katru parāda samaksas nokavējumu ir maksājami likumiskie nokavējuma procenti, kuru apmērs sastāda 6% gadā, tiesa atzīst, ka prasībā izvirzītais prasījums par likumisko nokavējuma procentu piedziņu ir pamatots.

Prasītājs par laika periodu no 2011.gada 17.novembra līdz 2020.gada 1.decembrim lūdz piedzīt likumiskos nokavējuma procentus 3134,56 EUR.

Atbilstoši matemātiskam aprēķinam par prasītāja norādīto laika periodu 2978 nokavējuma dienām no atbildētāja ir piedzenami likumiskie nokavējuma procenti 2785,18 EUR un tiesa šo summu pamato ar sekojošu aprēķinu - 6/100/365 x 2978 nokavējuma dienas x aizdevuma pamatsumma 5689,44 EUR.

[4.6] Vadoties no minētā, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

[4.2] Apmierinot prasību daļēji, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij ir piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli prasījumu apmierinātajai daļai. Prasība apmierināta par summu 11 067,28 EUR. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu par šādu apmierinātā prasījuma apmēru no atbildētāja ir piedzenama valsts nodeva 646,50 EUR (11 067,28 EUR – 7114 EUR x 3,2/100 + 520) un papildus tam ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 2,97 EUR.

Vienlaicīgi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, nosakāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 procentus gadā no piedzītās, bet nesamaksātās aizdevuma pamatsummas, ievērojot Civillikuma 1763. pantu, atbilstoši kuram procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam un Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 21.pantam atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 60 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 189.-193., 195., 204.[1] , Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 21.pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu maksātnespējīgajai AS „PNB banka", reģistrācijas Nr.40003072918, aizdevuma pamatsummu 5689,44 EUR, līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu 2023,72 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2009.gada 25.marta līdz 2011.gada 16.novembrim, likumiskos nokavējuma procentus 2785,18 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 17.novembra līdz 2020.gada 1.decembrim, un līgumsodu 568,94 EUR, kopā 11 067,28 (vienpadsmit tūkstoši sešdesmit septiņi euro 28 centi), nosakot, ka piedzītie naudas līdzekļi iemaksājami MAS "PNB banka", reģistrācijas numurs 40003072918, kontā Nr.LV26BLIB1001005254001, AS "Baltic International Bank".

Atzīt maksātnespējīgās AS „PNB banka", reģistrācijas Nr.40003072918, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no piedzītā, bet nesamaksātā pamatparāda.

Prasību daļā par likumisko nokavējuma procentu 349,38 EUR piedziņu noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 646,50 EUR (seši simti četrdesmit seši euro 50 centi), kas iemaksājami valsts kases kontā Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmējs: Valsts kase, BIC kods TRELLV22. Maksājumu apliecinošs uzdevums iesniedzams Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas kancelejā Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā vai nosūtams uz tiesas elektroniskā pasta adresi rigas.pardaugava@tiesas.lv, lai netiktu uzsākta piespiedu izpilde.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,97 EUR (divi euro 97 cents), kas iemaksājama Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, saņēmēja banka Valsts kase, BIC kods TRELLV22. Maksājumu apliecinošs uzdevums iesniedzams Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas kancelejā Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā vai nosūtams uz tiesas elektroniskā pasta adresi rigas.pardaugava@tiesas.lv, lai netiktu uzsākta piespiedu izpilde.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 60 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2021.gada 18.maija, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese A.Freimane